

Wanhopige tijden vragen om desperate maatregelen

Toen Zimbabwe in 1980 onafhankelijk werd verklaard, telde haar zwarte neushoornpopulatie zo'n 2.000 dieren. Hiervan leefden er 1.300 in de Zambezi Vallei.

Maar ernstige stroperij door stropers van over de grens vlamde weer op en verspreidde zich richting de andere Zimbabwaanse neushoorn enclaves in de Sebungwe en Hwange regionen en Gonarezhou National Park.

In antwoordt op de stroperij werd er een nationale neushoorn bescherming strategie gelanceerd met de volgende inhoudelijke componenten:

- Het creëren van vier IBZs (Intensieve Bescherming Zones) in de nationale parken. Hiervoor werden aanzienlijke donaties ontvangen. Door de combinatie van het opvoeren van het aantal patrouilles en een omvangrijke onthoorningsactie, kwam er in 1995 een einde aan de stroperij.
- De export van ongeveer 30 zwarte neushoorns naar overzeese gebieden om daar in gevangenschap voor nakomelingen te zorgen (veel van deze dieren stierven overigens).

- Een neushoorn "voogdijprogramma" werd ingezet waarbij 190 neushoorns werden verplaatst naar privéparken in de Lowveld regio. De landeigenaren beloofden op de dieren te zullen letten ten behoeve van de Staat. Ondanks een paar stroperijproblemen, had de neushoornpopulatie in verschillende van deze privé-gebieden zich in 2000 verdubbeld. Nog nooit werd zo'n snelle groei van een populatie vastgesteld.

De succesvolle opbouw van de Zimbabwaanse zwarte neushoornpopulatie (van 370 dieren in 1993 tot het huidige aantal van 450 dieren) tezamen met de formatie van vernieuwende natuurbeschermingsprojecten, bezorgde Zimbabwe behoorlijk veel aanzien binnen de internationale beschermingskringen.

Momenteel bevindt bijna driekwart van Zimbabwe's zwarte neushoorns zich op grondgebied van commerciële boerderijen en in natuurbeschermingsgebieden, waarvan meer dan 200 dieren zich bevinden in het Lowveld in de beschermde gebieden van Save Vallei, Bubiana en Chiredzi Rivier.

Echter, de afgelopen drie jaar zijn de neushoornpopulaties weer onder zware druk komen te staan. Het neushoorn "voogdijprogramma" is enorm aan het wankelen gebracht doordat er op grote schaal door heel Zimbabwe land ingenomen wordt, door de economische achteruitgang en de onstabiele politieke situatie.

De neushoorns in voormalige beschermde "voogdij" gebieden hebben plaats moeten maken en op dat grondgebied proberen onervaren mensen landbouwactiviteiten te ontplooiën met alle gevolgen van dien. Branden die aangestoken werden om bosjes te verwijderen om het gebied geschikt te maken voor de landbouw zijn totaal niet meer onder controle en vernietigen grote gebieden. En de hekwerken om de beschermde gebieden heen zijn naar beneden gehaald waarbij het ijzerdraad nu wordt gebruikt om strikken te maken voor vlees. De stroperij is terug en hoe!

- Tenminste zes zwarte neushoorns zijn gedood in de strikken en twintig andere heeft men moeten verdoven om de wonden te kunnen verzorgen

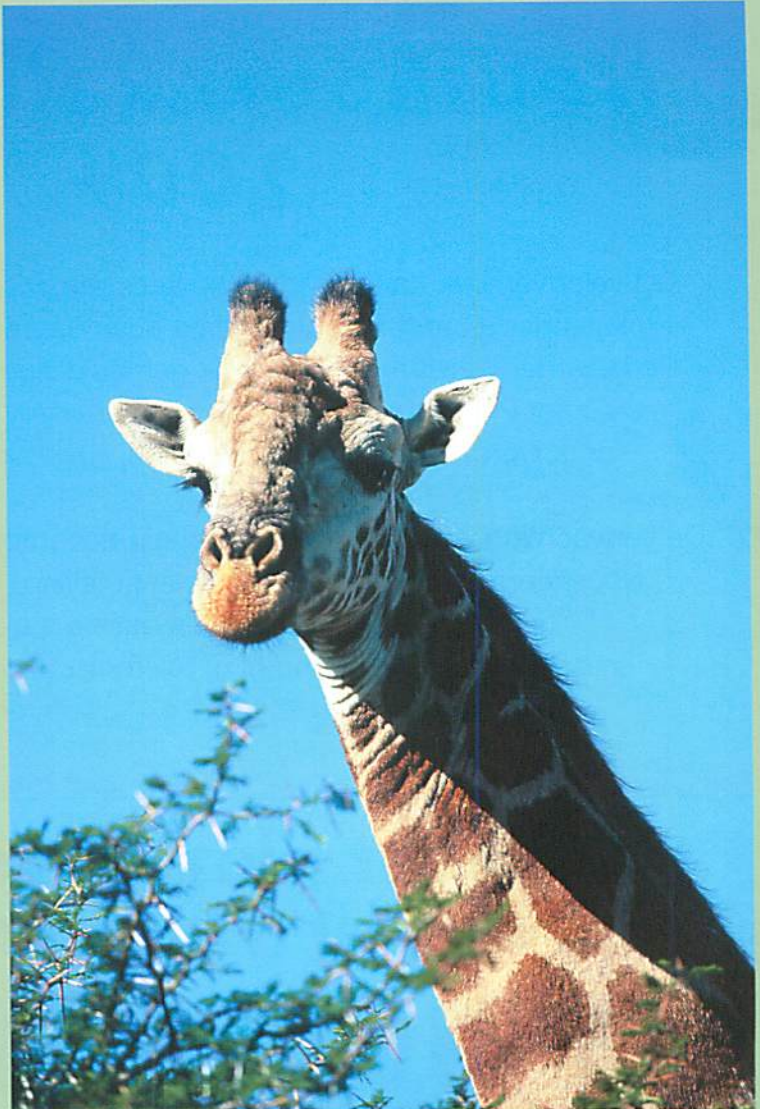

- In maart 2002, in een nationaal park, gebruikte stropers een landbouwgif om twee halftamme neushoorns in een buitenperk te vergiftigen. Ze slaagden erin één van de neushoorns te doden, haalden zijn hoorn eraf, stalen benzine en ont-snapten ongezien.
- Parken verliezen gemid-deld maandelijks zo'n tien mensen, veel sterven door ziektes als Aids. Deze functies worden bevroren en er zijn al gedurende drie jaar geen nieuwe mensen aangenomen.
- Tekort aan benzine en voedsel hebben groten-deels de mogelijkheid voor de beschermingsteams tot effectieve patrouilles en acties doen afnemen.

De Engelse neushoornstich-ting Save the Rhino heeft twee geldbedragen beschik-baar gesteld voor de noodsi-tuatie:

€ 3.900,00 wordt besteed aan het salaris (zes maan-den) van zes rangers die de neushoorns in de gaten hou-den in de beschermd gebied in het Lowveld (Save Vallei, Bubiana en Chiredzi River). Ook kan hiervoor wat gereedschap aangeschaft worden zoals GPS units en verrekijkers.

€ 3.900,00 wordt besteed aan benzine voor de anti-stropers patrouille voer-tuigen in Matusadona en Sinamatella. Een maand

benzine kost ongeveer € 1.500,00. De UK Rhino Group en de Born Free Foundation hebben ook elk € 800,00 gedoneerd voor benzine.

De mensen van Save the Rhino houden de situatie scherp in de gaten. Fondsen werven voor nood-gevallen is altijd een moei-lijke beslissing: giften aan

Zimbabweanse projecten zijn grote risico's, maar deze neushoornpopulatie is zo'n ontzettend belangrijke populatie dat zij het absoluut zonder twijfel waard is om gered te worden.

Bron "The Horn" magazine van Save the Rhino.
Neushoorn Stichting in Engeland

Nagekomen bericht:

Inmiddels is er bekend geworden dat er de afgelopen twee maanden tenminste nog vier neushoorns gestroopt zijn in Gwaai, een beschermd privépark. De rangers in het park zijn het gevecht aangegaan met de stropers, daarbij werden drie stropers gedood en heeft er één zich overgegeven. Uit het hele land komen echter berichten dat veel diersoorten serieus door stroperij zijn getroffen de afgelopen 18 maanden. Het gaat hierbij niet alleen om de bedreigde zwarte neushoorn, maar ook om olifanten en giraffen. Er was al bekend dat er vier neushoorns zijn gedood in Hwange National Park. Alles bij elkaar zijn er sinds September 2002 totaal elf

neushoorns gestroopt. En dit zijn aantallen van dieren die nog gevonden zijn, wie weet hoeveel meer het er inmiddels kunnen zijn.

"Het is een erg verontrustende situatie", zegt het hoofd van het anti-stroppers team. "Als dit in dit tempo zo door gaat hebben we over drie maanden geen baan meer want dan is er geen anti-stroppers team meer nodig ...",

Natuurbeschermers maken zich grote zorgen om de situatie in Zimbabwe. Er worden niet alleen dieren gestroopt als voedselvoorziening voor de hongerige bevolking maar stropers maken handig gebruik van de situatie door neushoorns te stropen puur voor de hoorn. Dit duidt erop dat de vraag naar neus-

hoornhoorn nog steeds bestaat. En wat zal er gebeuren als de neushoornpopulatie in Zimbabwe uitgeroeid is? Momenteel wordt er door de overheid, in verband met bezuinigingen, minder geld in de nationale parken in Zuid Afrika gestoken. Hierdoor is er in bepaalde parken een tekort aan rangers ontstaan waardoor het intensief beschermen van de dieren erg moeilijk wordt. Natuurbeschermers vrezen het ergste als de vraag naar hoorn door het ontstane aanbod vanuit Zimbabwe nog meer toeneemt en de neushoorns in Zimbabwe uitgeroeid zijn. Zal hierdoor de vlam in de pan slaan in bijvoorbeeld Zuid Afrika? Wie zal het zeggen, de toekomst zal het moeten uitwijzen, maar de vooruitzichten zijn absoluut niet positief.

